

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1011899576
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1011899576.6

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Viery Markovej a JUDr. Renáty Šiškovéj v spore žalobcu: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, právne zastúpenému: JUDr. Peter Schmidl, advokát, so sídlom 908 79 Borský Svätý Jur 774, žalobcu: 2/ A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, XXX XX F., žalobcu: 3/ B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, proti žalovanému: Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 361 518, o zaplatenie sumy 48.126,63 eur s príslušenstvom a o odvolaní žalobcu 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/328/2003-493 zo dňa 25.01.2022, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/328/2003-493 zo dňa 25.01.2022 z r u š u j e.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením výrokom I. rozhodol o zastavení konania s odkazom na ustanovenia § 62, § 63 ods. 1, § 161 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a zároveň výrokom II. rozhodol, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva, a to s odkazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pôvodný žalobca B. C. (nar. XX.XX.XXXX) sa žalobou zo dňa 27.11.2003 doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 10.12.2003 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 38.257,31 eur (1.152.540,- Sk) s príslušenstvom. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 37 zo dňa 13.04.2005 súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 92 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) pripustil, aby do konania vstúpil ako nový žalobca subjekt B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), XXX XX C. XXX. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 460 zo dňa 10.11.2020 súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 63 ods. 2 CSP rozhodol, že v konaní bude miesto pôvodnej žalobkyne A. C. pokračovať s jej právnymi nástupcami, a to s A. B. C., A. D. a B. C.. Podľa súdu prvej inštancie v predmetnom spore ide o prípad, kedy niektorá zo strán sporu nemala v deň začatia konania procesnú subjektivitu. Dňa 10.12.2003 bola súdu prvej inštancie doručená žaloba žalobcu zo dňa 27.11.2003 o zaplatenie 38.257,31 eur (1.152.540,- Sk) s príslušenstvom. Dátum 10.12.2003 je tak potrebné považovať za deň začatia konania a k tomuto dátumu je nevyhnutné posudzovať splnenie procesných podmienok, a to či k tomuto dátumu mali žalobca a aj žalovaný procesnú subjektivitu. Na strane žalobcu vystupovala ako strana sporu fyzická osoba B. C. (podnikajúci pod obchodným menom B. C. A., s miestom podnikania XXX XX C. XXX, IČO: XX XXX XXX). Z obsahu súdneho spisu (z osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Šaľa sp. zn. 6D/466/2003, Dnot 243/03 zo dňa 09.06.2004) mal súd prvej inštancie preukázané, že v žalobe označený žalobca B. C. zomrel dňa XX.XX.XXXX, čo znamená, že žalobca zomrel pred podaním žaloby, a preto v čase začatia konania nemal žalobca procesnú subjektivitu. Nedostatok procesnej subjektivitu strany sporu (v danom prípade žalobcu) ku dňu začatia konania je neodstrániteľným nedostatkom v procesných podmienkach. Predmetná skutočnosť

zakladá povinnosť súdu konanie zastaviť, a to bez ohľadu na to, či žalobca mal alebo nemal dedičov (postup, kedy súd pokračuje s dedičmi strany sporu, je možný výlučne v prípade, ak strana zomrie počas konania, t.j. po doručení žaloby súdu). Je tak zrejme, že nedostatok procesnej subjektivity na strane žalobcu ku dňu začatia konania nie je možné zhojiť neskoršími úkonmi právneho zástupcu žalobcu, ktorý podaním zo dňa 19.09.2004 navrhol, aby súd pripustil zmenu na strane žalobcu, a ani nesprávnymi rozhodnutiami súdu, keď uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 37 zo dňa 13.04.2005 bolo rozhodnuté o vstupe subjektu B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti) do konania. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca zomrel viac ako dva mesiace pred začatím konania, jeho úmrtie nie je možné považovať za skutočnosť, ktorá nastala po začatí konania a s ktorou zákon spája prevod alebo prechod práva, o ktoré v konaní ide. Rovnaký záver platí aj pre v záhlaví uznesenia uvedené osoby (ako žalobcovia 1/, 2/ a 3/), ktoré sa mali stať stranou sporu ako dedičia po A. C. na základe uznesenia č. k. 26Cb/328/2003 – 460 zo dňa 10.11.2020. Pre záver o nedostatku v procesných podmienkach v podobe nedostatku subjektivity žalobcu v čase začatia konania nemení nič ani skutočnosť, že sa jednalo o živnostníka a jeho manželka (dedička) A. C. pokračovala vo vykonávaní živnosti. Rozhodujúce je len to, že žalobca ako fyzická osoba v čase začatia konania nemal procesnú subjektivitu. S poukazom na to, že žalobca v čase podania žaloby nemal procesnú subjektivitu, súd prvej inštancie konanie podľa ustanovenia § 62 CSP v spojení s ustanovením § 161 ods. 2 CSP zastavil. Náhradu trov konania súd prvej inštancie nepriznal žiadnej zo strán, nakoľko žalobu v mene žalobcu podal subjekt, ktorý nemal procesnú subjektivitu, a teda neexistuje subjekt, ktorý by bol povinný nahradiť trovy konania.

3. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca 1/ v celom rozsahu prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote elektronicky s autorizáciou, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) CSP. Žalobca 1/ v podanom odvolaní uviedol, že ab initio, rozhodnutie súdu považuje z hľadiska práva za nesprávne právne posúdenie otázky. Podľa žalobcu došlo zrejme k zásadnému omylu, pretože žalobcom v predmetnej veci nebol žalobca ako fyzická osoba – B. C. ako to v prvej vete odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvádza súd prvej inštancie, ale jednalo sa o fyzickú osobu – podnikateľa, ktorá je v rámci žaloby jasne označená tiež IČO-m. Osoba registrovaná v živnostenskom registri sa stáva subjektom práva, t.j. nadobúda právnu subjektivitu, ergo aj spôsobilosť byť účastníkom konania, dňom účinnosti zápisu do obchodného registra a túto subjektivitu stráca dňom výmazu z obchodného registra (napr. rozhodnutia sp. zn. 4Er/384/2011, sp. zn. 1Cb/4010/1993, sp. zn. 2Cbi/2/2003). Z uvedeného je zrejme, že sa nejedná o personu B. C. ako fyzickú osobu, ale o podnikateľský subjekt zapísaný v živnostenskom registri ako B. C. „A.“, IČO: XX XXX XXX, s dňom vzniku oprávnenia: 26.08.1992 a s dňom zániku oprávnenia: 02.10.2018. Z hľadiska práva ide o dva samostatné právne subjekty. K výmazu subjektu zo živnostenského registra neprišlo (zánik až v roku 2018) ani pred podaním žaloby, ani pri podaní, ani počas samotného konania v predmetnej veci, to znamená, že v čase podania žaloby tento podnikateľ ako subjekt práva existoval a v rámci prebiehajúceho konania legálnym zákonným postupom v zmysle platnej právnej úpravy v SR tieto právne povinnosti zotrvali až do času, kým by nebol vymazaný z obchodného registra. Vychádzajúc z § 13 zákona č. 455/1991 Zb. ide o pokračovanie v živnosti pri úmrtí fyzickej osoby (živnostníka). Žalobca 1/ má za to (tak ako inštancie súdov doteraz v predmetnom konaní), že v živnosti pod príslušným menom a IČO-m sa pokračovalo (konkrétne manželka na základe zákona, ale i osvedčenia o dedičstve), subjektivita nezanikla a práve na základe vyššie uvedeného sa žalobcovia návrhmi strany (ako dominus litis) adresovanými súdu menili, čo i súd uzneseniami pripustil. Uvedené vyplýva zo všetkých doložených dokladov, ktoré sú prílohami odvolania, ale zároveň sú obsiahnuté aj v doterajšom rozsiahlom spisovom materiáli, ktorý mal súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní k dispozícii. Zároveň je potrebné podotknúť, že samotný prvostupňový súd sa podaním zaoberal i čo do väd podania, kedy dňa 24.08.2004 uznesením vyzval žalobcu na odstránenie väd podania pod následkom odmietnutia žaloby, kedy v samotnej výzve súd ani len nenačrtoľ, že by žalobca nemal mať právnu subjektivitu. Tretím vážnym problémom je otázka, či takéto rozhodnutie môže byť vydané v štáte, ktorý má ambíciu nazývať sa právnym štátom. V tejto veci bola podaná žaloba v roku 2003, bola súdom prijatá, rozhodovalo sa v rámci nej už takmer 22 rokov na všetkých inštitúciách. To znamená okresný súd, krajský súd, Najvyšší súd SR, dokonca Ústavný súd SR dvakrát. Ústavný súd SR v predmetnej veci dokonca uložil povinnosť konať podriadeným súdom a uložil im sankciu za nekonanie (hneď v enunciate svojho rozhodnutia II. ÚS 376/2018 – 33 označuje žalobcu správne ako podnikateľský subjekt a nie ako fyzickú osobu - nepodnikateľa, ako to urobil súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí). Žalobca 1/ tiež poukázal na zaradenie žaloby do agendy „Cb“, ktorá netvorí spisy fyzických osôb, ale agendu osôb právnických a podnikateľov, teda spisy obchodného charakteru. Všetky stupne súdnej organizácie

v SR priznali a nespochybnili právnu subjektivitu žalobcu v tejto veci. Ako to napísal aj prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí, jednou zo základných a principiálnych povinností pri podaní žaloby a skúmania akéhokoľvek rozhodnutia v predmetnej veci predtým, než súdy začnú aktívne vo veci konať, je skúmať aj právnu subjektivitu žalobcu. Žalobca 1/ predpokladá, že všetky tieto inštancie, v súlade so zákonom, si túto povinnosť splnili a iba teraz po 22. rokoch došiel prvostupňový súd k inému názoru. Je treba konštatovať, že pokiaľ by sa tento názor uplatnil, absolútne by to narušilo právnu istotu a dôveryhodnosť verejnosti v odbornosť a schopnosť zákonným spôsobom posudzovať základné veci v súdnych konaniach všetkými súdnymi inštitúciami, ktoré doposiaľ v tejto veci rozhodovali a vážne by spochybnili dôveryhodnosť stability súdnych rozhodnutí a predvídateľnosť práva (nehovoriac o práve na spravodlivý súdny proces). Povoľiť 22 rokov žalobcovi konať, povoliť mu zmeny uzneseniami, žiadať od neho poplatky za rôzne znalecké dokazovania, dokazovať vo veci, viesť výsluchy rôznych svedkov, atď. a po 22 rokoch skonštatovať, že žaloba bola teoreticky dokonca bez aktívnej legitímácie podaná, je v rozpore nielen s právom ako takým, ale aj so základným princípom právneho štátu, a to jeho súladu s dobrými mravmi a princípom právnej istoty. Štát by totiž uznal, že v predmetnej veci žalobcovi svojimi doterajšími všetkými rozhodnutiami, keďže otázka právnej subjektivity – aktívnej legitímácie na podanie žaloby je jednou z prvých procesných otázok, ktorú má súd vždy pri začatí veci skúmať, spôsobil vlastne svojím „nesprávnym rozhodovaním“, ak by mal prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí pravdu, rozsiahle škody a všetko, čo si doposiaľ žalobca uplatňoval, by si musel uplatňovať vo vzťahu k štátu na základe jeho „doterajšieho nesprávneho a nezákonného postupu“. Okrem toho je potrebné konštatovať, že v zásade by došlo iba k tomu, že vzhľadom na to, že doteraz sa viedlo sústavne civilnoprávne konanie, žiadne premlčacie lehoty vo vzťahu k žalobcovi neplynuli a v podstate by sa pri právoplatnom skončení veci takýmto spôsobom, podala iba nová žaloba prostredníctvom právnych nástupcov žalobcu, pretože doposiaľ žiadne premlčacie lehoty v tomto smere týmto nemohli uplynúť (spočívajú), z čoho vyplýva, že poškodeným, ako ekonomicky, tak i morálne, by bol aj štát. Napriek uvedenému však má žalobca 1/ za to, že v zmysle prezumpcie a základného princípu bona fide žalobcu s princípom „iura novit curia“ a „ubi ius ibi remediū“ ako i jeho doterajšieho 22-ročného rozhodovania všetkými súdmi, dá odvolací súd za pravdu žalobcovi 1/ a nariadi súdu prvej inštancie, aby v predmetnej veci po zrušení napadnutého rozhodnutia bezodkladne pokračoval v konaní, pretože v podstate už niekoľko rokov sa čaká iba „na posledné“ pojednávanie, kde súd aj podľa vlastných vyjadrení chcel vyniesť konečné rozhodnutie. K odvolaniu žalobca 1/ pripojil nasledovné listiny: Výpis zo ŽR SR pre podnikateľský subjekt B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), Živnostenský list uvedeného subjektu, osvedčenie o dedičstve sp. zn. 6D/466/2003, Živnostenský list B. C., úradný záznam o zmene obchodného mena v Živnostenskom registri SR, uznesenie súdu prvej inštancie – výzva na odstránenie väd podania zo dňa 24.08.2004 a nález ÚS SR II. ÚS 376/2018 – 33 zo dňa 11.10.2018.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu 1/ nevyjadril, a to napriek tomu, že odvolanie mu bolo súdom prvej inštancie doručené dňa 25.02.2022.

5. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu 1/ je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

6. Z obsahu predmetného spisu odvolací súd zistil, že vo veci bola podaná žaloba dňa 10.12.2003 právnym zástupcom JUDr. Petrom Schmidlom za subjekt označený v žalobe ako: G. A. B. C., C. XXX, G. XXX XX v z. B. C. IČO: XXXXXXXXX, DIČ: XXXXXXXXX/XXX, č.u. SŠ H. XXXXXXX-XXX. Právny zástupca JUDr. Peter Schmidl žalobu podal na základe plnej moci udelennej mu dňa 26.06.2003 (čl. 3 spisu) subjektom označeným ako: G. A., B. C., XXX XX C. XXX. Z obsahu spisu vyplýva, že B. C. podnikal na základe živnostenského oprávnenia s označením B. C. „A.“. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 21 zo dňa 24.08.2004 vyzval žalobcu na odstránenie väd návrhu na začatie konania pod následkom odmietnutia podania, pričom žiadal odstrániť vady spočívajúce v nedostatočnom označení súdu, v nedostatočnom označení navrhovateľa, nakoľko obchodné meno navrhovateľa nie je v súlade so zápisom navrhovateľa v živnostenskom registri, v nepripojení výpisu zo živnostenského registra, do ktorého je navrhovateľ zapísaný a v nedostatočnom označení odporcu, nakoľko absentovalo identifikačné číslo odporcu. Výzva bola dňa 08.09.2004 doručená právnenému zástupcovi žalobcu, ktorý dňa 22.09.2004 odstránil vady žaloby tým spôsobom, že v podaní zo dňa 19.09.2004 (čl. 23 spisu) označil žalobcu ako „B. C. „A.“ - A. C. (vykonávateľka živnosti)“ a žiadal povoliť zmenu na strane žalobcu

spočívajúcu v tom, že na miesto pôvodného žalobcu, ktorý medzičasom zomrel, nastúpi jeho manželka tak, ako je uvedené v dedičskom rozhodnutí a ako to vyplýva aj zo živnostenského registra. K vyjadreniu bolo pripojené rozhodnutie Okresného úradu v Šali č. Žo-2003/02550/2/DUF zo dňa 20.10.2003 (čl. 24 spisu), ktorým bolo rozhodnuté o zmene údajov v živnostenskom registri a obchodné meno: B. C. „A.“ bolo zmenené na B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti). Zároveň bol pripojený Živnostenský list vystavený B. C. dňa 27.08.1992 na základe ohlásenia zo dňa 26.08.1992 (čl. 25 spisu) a tiež dedičské rozhodnutie vydané notárom B. I. D. v Šali dňa 10.08.2004 pod sp. zn. 6D/466/2003, D.not 243/03 (čl. 26-29 spisu), ktorým bolo rozhodnuté o dedičstve po B. C., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Z obsahu dedičského rozhodnutia vyplýva, že z majetku BSM do dedičstva patria záväzky prináležiace živnosti poručiteľa B. C. „A.“, (záväzky voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu) spolu vo výške 143.146,50 Sk. Pozostalej manželke z majetku v BSM patrí o. i. pohľadávky voči Západoslovenskej energetike, a.s. vo výške 1.022.643,50 eur, stroje a zariadenia pekárne (pec, kysiareň, miešač, rohlíkovač, vozíky) vo všeobecnej hodnote 350.000,- Sk, rodinný dom súpisné číslo XXX v k. ú. C. na LV XXXX podiele 1/2 a záväzky prináležiace živnosti poručiteľa B. C. „A.“, (záväzky voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu) spolu vo výške 143.146,50 Sk. V neposlednom rade bola k vyjadreniu o odstránení väd pripojená aj plná moc zo dňa 16.04.2004 (čl. 30 spisu), ktorou bol JUDr. Peter Schmidl splnomocnený na zastupovanie subjektu B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti) a tiež kópia občianskeho preukazu A. C. a úmrtný list B. C..

7. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 37 zo dňa 13.04.2005 rozhodol podľa § 92 ods. 2 a ods. 3 OSP o pripustení zmeny označenia navrhovateľa tak, že miesto G. A., B. C., C. XXX, vstupuje na strane navrhovateľa B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), XXX XX C. XXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.06.2005.

8. Uznesením súdu prvej inštancie vyhláseným na pojednávaní dňa 03.04.2007 (čl. 59 spisu) súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby tak, že petit znie: Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.005.000,- Sk s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne zo sumy 1.457.500,- Sk od 01.01.2005 do zaplataenia, s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne zo sumy 82.540,- Sk od 01.01.1995 do zaplataenia, s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne zo sumy 213.000,- Sk od 01.01.2006 do zaplataenia a s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne zo sumy 260.000,- Sk od 01.01.2007 do zaplataenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

9. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 86 zo dňa 19.05.2009 súd prvej inštancie konanie zastavil v časti o zaplataenie istiny 15.700,72 eur (473.000,- Sk). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2009.

10. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 26Cb/328/2003 – 94 zo dňa 30.06.2010 žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 3Cob/11/2011 – 135 zo dňa 07.03.2012 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave rozsudok súdu prvej inštancie zrušil z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia a nedostatočne vykonaného dokazovania. Ako je ďalej zrejmé z obsahu uvedeného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, súd prvej inštancie sa nezaoberal tým, či je možné vrátenie transformátora žalobcovi a v tomto smere mal súd prvej inštancie vykonať dokazovanie aj vo vzťahu k preukázaniu existencie transformátora, keďže žalobca sa domáha finančnej náhrady za transformátor a následne aj včasnosťou podanej žaloby v súvislosti s námietkou premlčania. Pokiaľ ide o užívanie energetického diela, jeho užívanie vyplýva z predložených dôkazov, ktorými sa súd prvej inštancie bližšie nezaoberal a ktoré vo svojom rozhodnutí nevyhodnotil. Otázkou namietaného premlčania sa súd prvej inštancie rovnako nezaoberal bližšie, pričom podľa odvolacieho súdu mal posúdiť osobitne premlčanie nároku z bezdôvodného obohatenia pri bezodplatnom užívaní energetických káblov a bezdôvodného obohatenia spôsobeného ponechaním si transformátora v prípade, že ho už v súčasnosti nemožno vydať. Úlohou súdu prvej inštancie bude posúdiť časový úsek, od ktorého pri jednotlivých nárokoch premlčacia lehota začala plynúť a posúdiť, či niektorý z nárokov nebol premlčaný iba čiastočne. V neposlednom rade odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nevyčerpal všetky možnosti zistenia nároku žalobcu jednak vypočítaním navrhovaných svedkov alebo podrobným preskúmaním predložených listín a vyjadrení účastníkov. V danom prípade tak nedošlo k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie z procesných dôvodov, ktoré by sa týkali označenia subjektu na strane žalobcu, resp. absencie procesnej subjektivity na strane žalobcu.

11. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 189 zo dňa 20.09.2013 súd prvej inštancie rozhodol o pripustení nového odporcu do konania Západoslovenská distribučná, a.s., IČO: 36 361 518 namiesto pôvodného odporcu Západoslovenská energetika, a.s., IČO: 35 823 551. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.11.2013.

12. Uznesením súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 274 zo dňa 12.12.2016 súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby tak, že petit bude znieť: Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 48.126,63 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 42.502,06 eur a sumu 2.206,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 1.952,72 eur.

13. Právny zástupca JUDr. Peter Schmidl súdu prvej inštancie dňa 13.02.2019 oznámil (čl. 384 spisu), že A. C. dňa XX.XX.XXXX zomrela a pripojil zle čitateľnú kópiu úmrtného listu menovanej (čl. 385 spisu). Lustráciou v Registri obyvateľov SR súd prvej inštancie preveril úmrtie A. C. (čl. 387 spisu).

14. Z výpisu ŽR SR (čl. 391 spisu) je zrejmé, že subjekt B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), s miestom podnikania XXX XX C. XXX, IČO: XX XXX XXX, ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 02.10.2018.

15. Súd prvej inštancie konanie prerušil uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 392 zo dňa 22.02.2019, a to až do právoplatného skončenia konania o dedičstve po nebohej A. C.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.04.2019.

16. Dňa 28.02.2019 bola súdu prvej inštancie doručená plná moc zo dňa 27.02.2019 pre JUDr. Petra Schmidla (čl. 396), keď ho na svoje zastupovanie splnomocnil A. B. C. (originál doručený dňa 04.03.2019 – čl. 402 spisu).

17. Okresný súd Galanta uznesením sp. zn. 35D/125/2018 zo dňa 28.02.2019 rozhodol o dedičstve po nebohej A. C., keď bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva. Z obsahu rozhodnutia je zrejmé, že predmetom dedičstva boli hnutelné veci (vozidlá), pohľadávky voči banke a nehnuteľnosti bližšie špecifikované v predmetnom dedičskom rozhodnutí (čl. 405-406 spisu). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2019.

18. Ďalej bolo v konaní predložené aj ďalšie rozhodnutie o dedičstve po nebohej A. C. vydané Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 22D/44/2019 zo dňa 19.11.2019 (čl. 410-412 spisu), na základe ktorého bol predmetom dedenia obchodný podiel v obchodnej spoločnosti PEKÁREŇ MAJDY, s.r.o., IČO: 36 556 211, ktorí zdedili A. B. C. (19%) a A. D. a B. C. (každý 18%). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2019.

19. Z výpisu z OR SR na obchodnú spoločnosť PEKÁREŇ MAJDY, s.r.o., IČO: 36 556 211 (čl. 424-425 spisu) vyplýva, že uvedená spoločnosť bola do obchodného registra zapísaná dňa 12.01.2004 a jej spoločníkmi boli v čase vzniku B. C., A. C. a A. D.. Konateľmi v čase vzniku boli B. C. a A. C..

20. A. B. C. v konaní predložil zápisnicu o pojednávaní pred notárom B. D. D. zo dňa 28.02.2019, z obsahu ktorej je zrejmé, že pohľadávka voči Západoslovenskej distribučnej, a.s. bola notárovi v tomto konaní nahlásená ako majetok poručiťky (čl. 442 spisu).

21. B. C. a A. D. dňa 28.10.2020 splnomocnili na zastupovanie v tomto konaní žalobcu 1/ B. C. (čl. 454 a 455 spisu).

22. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 460 zo dňa 10.11.2020 rozhodol o tom, že v konaní pokračuje namiesto doterajšieho žalobcu: A. C. s právnymi nástupcami žalobcu, A. B. C., A. D. a B. C.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.12.2020.

23. Súd prvej inštancie následne napadnutým uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 493 zo dňa 25.01.2022 zastavil konanie pre nedostatok procesnej podmienky konania (nedostatok procesnej subjektivity na strane žalobcu) a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

24. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

25. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

26. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

27. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

28. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

29. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

30. Podľa § 63 ods. 3 CSP, ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

31. Podľa § 65 ods. 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

32. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

33. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

34. Podľa § 161 ods. 3 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Prítom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

35. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení účinnom dňa 24.09.2003, t.j. v deň smrti B. C. (ďalej len „ŽZ“), ak fyzická osoba (živnostník) zomrie, môžu v živnosti pokračovať až do skončenia konania o prejednaní dedičstva

a) dedičia zo zákona, ak niet dedičov zo závetu,

b) dedičia zo závetu a pozostalý manžel, aj keď nie je dedičom, ak je spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti,

c) pozostalý manžel spĺňajúci podmienku uvedenú v písmene b), ak v živnosti nepokračujú dedičia,

d) správca dedičstva, ak ho ustanovil súd.

36. Podľa § 13 ods. 2 ŽZ pokračovanie v živnosti sú osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až c) povinné oznámiť živnostenskému úradu v lehote jedného mesiaca od úmrtia podnikateľa. Správca dedičstva je povinný oznámiť živnostenskému úradu pokračovanie v živnosti do jedného mesiaca od ustanovenia do funkcie.

37. Podľa § 13 ods. 3 ŽZ, ak osoba podľa odseku 1 písm. a) až c) nespĺňa podmienky ustanovené v § 6 a 7 ods. 1 a 2, musí bez meškania ustanoviť zodpovedného zástupcu.

38. Podľa § 13 ods. 4 ŽZ, ak správca dedičstva podľa odseku 1 písm. d) nespĺňa podmienky ustanovené v § 7 ods. 1 a 2, musí bez meškania ustanoviť zodpovedného zástupcu.

39. Podľa § 13 ods. 5 ŽZ po skončení konania o dedičstve môžu pokračovať v živnosti osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až c), ak nadobudli majetkový podiel používaný na prevádzkovanie živnosti; ustanovenie odseku 3 platí obdobne. Pokračovanie v živnosti oznámia živnostenskému úradu do jedného mesiaca od skončenia konania o dedičstve. Ak však do šiestich mesiacov od skončenia konania o dedičstve nezískajú vlastné živnostenské oprávnenie, nemôžu ďalej živnosť prevádzkovať.

40. Podľa § 13 ods. 6 ŽZ pozostalý manžel, ktorý bol spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti alebo ktorý tento majetok alebo podiel na ňom dedičstvom nadobudol, môže pokračovať v živnosti aj po tejto lehote na základe živnostenského oprávnenia poručiťľa.

41. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

42. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

43. Žalobca 1/ v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vychádzal zo skutočnosti, že žaloba bola podaná žalobcom B. C. ako fyzickou osobou a nevzal do úvahy ustanovenia živnostenského zákona o pokračovaní v živnosti, pričom už aj súdy všetkých inštancií akceptovali pokračovanie pozostalou manželkou na základe zákona a osvedčenia o dedičstve. Odvolací súd sa rovnako nestotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie, že ako žalobca vystupovala fyzická osoba B. C. – nepodnikateľ a že v dôsledku jeho úmrtia v čase pred začatím konania je daný nedostatok procesnej subjektivity žalobcu, čo je neodstrániteľným nedostatkom. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobcom bol vtedajší prevádzkovateľ živnosti, v tom čase už pokračovateľ živnosti, t.j. pozostalá manželka A. C. ako podnikateľský subjekt označený ako B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), IČO: XX XXX XXX s miestom podnikania XXX XX C. XXX, a to z nasledovných dôvodov.

44. Odvolací súd vychádzal z ustanovenia § 13 ŽZ, ktoré umožňuje určitú formu ekonomickej a právnej kontinuity prevádzkovania živnosti v prípade úmrtia živnostníka. Samotné pokračovanie v živnosti má časovú limitáciu a okruh osôb, ktorým toto oprávnenie živnostenský zákon priznáva. Prvou podmienkou je úmrtie fyzickej osoby (živnostníka), v tomto prípade B. C., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Oprávnenými osobami na pokračovanie v živnosti sú dedičia, pozostalý manžel a správca dedičstva, ak ho ustanovil súd. Pokračovanie v živnosti v prípade úmrtia živnostníka nepodlieha povoľovaniu, podlieha však notifikačnej povinnosti voči živnostenskému úradu. Pokračovanie v živnosti sú dedičia a pozostalý manžel živnostníka povinní oznámiť živnostenskému úradu v lehote jedného mesiaca od úmrtia podnikateľa. Uvedená lehota má prekluzívny charakter a jej zmeškaním právo na pokračovanie v živnosti zanikne. V danom prípade B. C. zomrel dňa XX.XX.XXXX a A. C. ako pozostalá manželka v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote oznámila príslušnému živnostenskému úradu v Šali pokračovanie v živnosti, čo je zrejme z úradného záznamu Okresného úradu Šaľa (čl. 24 spisu) zo dňa 20.10.2003. Po skončení konania o dedičstve môžu v živnosti pokračovať len dedičia živnostníka a pozostalý manžel, ak nadobudli majetkový podiel používaný na prevádzkovanie živnosti. V prejednávanej veci bolo predložené dedičské rozhodnutie vydané notárom B. I. D. v Šali dňa 10.08.2004 pod sp. zn. 6D/466/2003, D.not 243/03 (čl. 26-29 spisu), ktorým bolo rozhodnuté o dedičstve po B. C. a z ktorého obsahu vyplýva, že A. C. zdedila po B. C. majetok používaný na prevádzkovanie živnosti, ktorý bol pôvodne súčasťou majetku BSM. Ďalej odvolací súd uvádza, že oprávnenie pokračovať v prevádzkovaní živnosti po úmrtí živnostníka po tom, ako bolo konanie o dedičstve skončené, nie je bez časového obmedzenia. Ak ide o dedičov, platí, že ak do šiestich mesiacov od skončenia konania o dedičstve nezískajú vlastné živnostenské oprávnenie, nemôžu ďalej živnosť prevádzkovať. To v praxi znamená, že do šiestich mesiacov od skončenia konania o dedičstve musia dedičia sami ohlásiť prevádzkovanie všetkých relevantných živností. Musia teda postupovať podľa § 45 a nasl. ŽZ. Aj táto šesťmesačná lehota má prekluzívny charakter a jej zmeškaním právo na pokračovanie v živnosti zanikne. Výnimku z tohto pravidla predstavuje pozostalý manžel, ktorý bol spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti alebo ktorý tento majetok alebo podiel na ňom dedičstvom nadobudol, ktorý má po skončení prejednávania dedičstva vo vzťahu k možnosti pokračovania v prevádzkovaní živnosti privilegované postavenie vo vzťahu k dedičom. Toto privilegované postavenie spočíva v tom, že pozostalý manžel môže pokračovať v živnosti aj po šesťmesačnej lehote ustanovenej v § 13 ods. 5 ŽZ, na základe živnostenského oprávnenia poručiťľa, teda bez toho, aby získal vlastné

živnostenské oprávnenie. A. C. ako pozostalá manželka po B. C. tak mohla ako spoluvlastník majetku používaného na prevádzkovanie živnosti a zároveň ako dedička tohto majetku po B. C., pokračovať v prevádzkovaní živnosti B. C. bez časového obmedzenia a nebolo potrebné, aby získala vlastné živnostenské oprávnenie.

45. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že je nepochybné, že B. C. zomrel dňa XX.XX.XXXX, t.j. pred podaním žaloby, ktorá bola podaná na Okresnom súde Bratislava I dňa 10.12.2003. Avšak A. C. bola ako pozostalá manželka oprávnená pokračovať vo vykonávaní živnosti zomrelého manžela podľa § 13 ŽZ. Ako pozostalá manželka si splnila notifikačnú povinnosť a pokračovanie v živnosti B. C. oznámila v zákonnej lehote príslušnému živnostenskému úradu, o čom svedčí úradný záznam Okresného úradu Šaľa (čl. 24 spisu) zo dňa 20.10.2003. Od uvedeného dňa, t.j. odo dňa 20.10.2003 tak bola ako vykonávateľ živnosti oprávnená pokračovať v živnosti zomrelého B. C. a vykonávať činnosti súvisiace s vykonávaním predmetnej živnosti a s tým spojené úkony, t.j. aj na podanie žaloby a uplatňovanie nárokov súvisiacich s predmetnou živnosťou. Žalobu dňa 10.12.2003 tak mal podať v tom čase aktuálny prevádzkovateľ živnosti, t.j. subjekt označený ako B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), IČO: XX XXX XXX s miestom podnikania XXX XX C. XXX. Z obsahu žaloby je zrejmé, že v nej žalobca bol označený ako G. A., B. C., XXX XX C. XXX, teda označenie žalobcu nebolo v súlade s jeho označením podľa výpisu zo Živnostenského registra SR, avšak žalobca bol bezpochyby označený správnym miestom podnikania a identifikačným číslom. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie správne vyzval žalobcu na odstránenie väd spočívajúcich o. i. „v nedostatočnom označení navrhovateľa, nakoľko uvedené obchodné meno navrhovateľa nie je v súlade so zápisom navrhovateľa v živnostenskom registri“. Výzva na odstránenie väd bola súdom prvej inštancie realizovaná uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 21 zo dňa 24.08.2004. Na základe tejto výzvy žalobca opravil označenie žalobcu v súlade s jeho označením v Živnostenskom registri SR. Napriek tomu, že súd prvej inštancie následne rozhodol uznesením č. k. 26Cb/328/2003 – 37 zo dňa 13.04.2005 o pripustení zmeny označenia navrhovateľa tak, že miesto G. A., B. C., C. XXX, vstupuje na strane navrhovateľa B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), XXX XX C. XXX, nejedná sa o zmenu subjektu na strane žalobcu, keďže po začatí konania nedošlo k prevodu a prechodu práv, o ktorých sa koná. V danom prípade bola pozostalá manželka ako pokračovateľ v živnosti oprávnená na podanie žaloby v súvislosti s nárokmi vzniknutými pri prevádzkovaní živnosti pôvodne udelenej B. C., pričom jej oprávnenie bolo dané odo dňa 20.10.2003, t.j. už pred podaním žaloby. Správne tak k odstráneniu väd bolo postačujúce vyjadrenie žalobcu s uvedením správneho označenia a nebolo potrebné rozhodovať o zmene účastníka konania, keďže k zmene účastníka konania po začatí konania nedošlo, t.j. nebolo potrebné realizovať postup podľa § 92 ods. 2, ods. 3 OSP, ale postačovalo dôsledne aplikovať ustanovenie § 43 OSP v znení účinnom v rozhodnom čase a na základe opravy označenia obchodného mena žalobcu ďalej v konaní pokračovať s takto označeným právnym subjektom. Bez právneho významu je aj skutočnosť, že až po začatí konania (10.02.2004) došlo k prejednaniu dedičstva po zomrelom B. C., nakoľko dedičstvo sa nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa (v tomto prípade 24.09.2003) a rozhodnutie o tom, ktoré veci a práva prešli z majetku poručiteľa na dediča, má iba deklaratórnu povahu (napr. R 30/1993).

46. Odvolací súd považuje za dôležité uviesť, že B. C. už nebol dňa 10.12.2003 oprávnený na podanie žaloby, a to ani ako fyzická osoba – podnikateľ, ani ako fyzická osoba – nepodnikateľ, a to v dôsledku jeho úmrtia dňa XX.XX.XXXX. Takúto žalobu mohla podať dňa 10.12.2003 len osoba oprávnená pokračovať v živnosti a označená ako B. C. „A.“ – A. C. (vykonávateľka živnosti), IČO: XX XXX XXX s miestom podnikania XXX XX C. XXX. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že k žalobe bola pripojená plná moc udelená právnomu zástupcovi JUDr. Petrovi Schmidlovi pôvodným živnostníkom B. C. dňa 26.06.2003, t.j. v čase kedy ešte pôvodný živnostník žil a bol oprávnený udeliť plnú moc na zastupovanie. Následne bola v konaní predložená aj plná moc, ktorou pokračovateľka v živnosti splnomocnila JUDr. Petra Schmidla na zastupovanie v prejednávanej veci dňa 16.04.2004. Právny zástupca žalobcu teda preukázal oprávnenie na zastupovanie pokračovateľky v živnosti, preto bol aj tento prípadný nedostatok zhojený a boli tak i schválené úkony urobené v konaní právnym zástupcom účastníka (žalobcu), ku ktorým došlo pred podpisom plnej moci. Pokračovateľka v živnosti spolu s odstránením vady žaloby spočívajúcej v nesprávnom označení obchodného mena žalobcu, predložila súdu aj plnú moc pre JUDr. Petra Schmidla a zároveň uhradila súdny poplatok z podanej žaloby, z čoho je jednoznačne zrejmé, že žaloba nebola podaná nebohým B. C., ale pokračovateľkou v živnosti. Živnosť B. C., v ktorej pokračovala A. C. ako vykonávateľka, zanikla až dňa 02.10.2018 (čl. 391 spisu), teda pokračovanie v živnosti pozostalou manželkou trvalo od 20.10.2003 a až od dátumu 02.10.2018 sa v nej už nepokračovalo v dôsledku jej zániku.

47. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že odvolanie podal iba žalobca 1/. Žalobcovia 2/ a 3/ splnomocnili na zastupovanie v konaní žalobcu 1/, avšak podľa § 91 CSP sa takéto zastúpenie nepripúšťa, preto odvolací súd posúdil podané odvolanie iba ako odvolanie podané žalobcom 1/, nie však ako odvolanie podané žalobcami 2/ a 3/.

48. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s § 391 CSP zrušil, nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude ďalej meritórne konať vo veci uplatneného žalobného nároku v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami a v intenciách uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/11/2011 – 135 zo dňa 07.03.2012, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 26Cb/328/2003 – 94 zo dňa 30.06.2010.

49. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).